

نیرو و راستی

زوسی که مدال نگرفتند اما قهرمان شدند

دنیای ورزش مملو از بزرگانی است که حتی یک مدال هم در زندگی خود نگرفته‌اند، اما خدمات آن‌ها به ورزش بیشتر از هر قهرمانی است.

زفیرو بود مرد راستی

ز سستی گزی زاید و کاستی

همه ما این شعر را در کودکی در کتاب‌های خود دیده‌ایم، شاید خیلی از ما بی‌تفاوت از کنار آن گذشته‌ایم اما همین بیت به ظاهر ساده ایده‌ای جالب در ذهن **منوچهر مهران** ایجاد کرد؛ جرقه‌ای که سال‌های سال ورزش ایران را به حرکت درآورد. مهران در سال ۱۲۹۱ در مشهد متولد شد. پسری به شدت علاقه‌مند به ورزش که از همان دوران مدرسه به فوتبال، دوومیدانی، اسکی و کوه‌نوردی می‌پرداخت. پس از دوران تحصیل در دبیرستان، منوچهر به خدمت سربازی رفت و آن‌گاه در مدرسه‌های مشهد به عنوان معلم ورزش کار خود را آغاز کرد. در پاییز سال ۱۳۱۸ به تهران سفر کرد و کمی بعد یک تیم کوه‌نوردی با نام «پیکار» تشکیل داد.

اندکی بعد او با **منیر جزنی** ازدواج کرد. این زوج تصمیم گرفتند در طبقه سوم خانه خود زندگی کنند و دو طبقه دیگر را به صورت کامل به ورزش اختصاص دهند. به این ترتیب باشگاه «نیرو و راستی» را تأسیس کردند. در طبقه اول خانه ورزشکاران رشته‌های وزنه‌برداری و کشتی تمرین می‌کردند و در طبقه دوم هم پینگ‌پنگ بازان مسابقه می‌دادند. اما باز هم این زوج به این قانع نشدند. آن‌ها در سال ۱۳۲۲ مجله «نیرو و راستی» را تأسیس کردند که تمام مطالب آن به ورزش اختصاص داشت. برای چاپ

آن تمامی هزینه‌ها را از جیب خود پرداختند و کسی کمکی به آن‌ها نکرد. در این مجله، علاوه بر اتفاقات مهم ورزش جهان، آموزش ورزش‌های گوناگون نیز منتشر می‌شد و علاقه‌مندان با مطالعه این نشریه روز به روز بیشتر با ورزش انس می‌گرفتند. در آن زمان هیچ نشریه ورزشی، نه در ایران بلکه در سطح آسیا هم وجود نداشت و کار این زوج یک شاهکار بود. سرانجام در سال ۱۳۲۶ و روز ۱۹ آذرماه منوچهر در اثر بیماری قلبی از دنیا رفت، در حالی که تنها ۳۵ سال داشت. در آخرین روزهای عمرش پزشکان گفته بودند سر و صدا برای او مضر است و ورزشکاران تیمش تمرین نمی‌کردند، اما او می‌خواست آن‌ها همچنان تمرین کنند. پس از مرگ منوچهر، همسرش راه او را ادامه داد و نشریه را تا سال ۱۳۳۲ منتشر کرد. باشگاه نیز به کار خود ادامه داد. منیر پس از آن باز هم از پای ننشست. ترجمه کتاب «کلبه عمو تم» که بسیاری از ما خوانده‌ایم، و همچنین کتاب «زیباتر از پیروزی» که به بازی‌های المپیک اختصاص دارد، از جمله ترجمه‌های منیر مهران، هستند.

محمود ملاقاسمی فرنگی کار عضو تیم ملی کشتی آزاد!

وی به سرعت پیشرفت کرد و در سال ۱۳۲۹ در رقابت‌های قهرمانی کشور در هر دو رشته آزاد و فرنگی به مقام قهرمانی رسید.
ملاقاسمی نخستین بار همراه تیم ملی کشتی فرنگی ایران راهی رقابت‌های جهانی ۱۹۵۰ استکهلم شد. یک سال بعد در وزن نخست، در ترکیب تیم ملی کشتی آزاد قرار گرفت و در رقابت‌های جهانی ۱۹۵۱ هلسینکی، پس از علی یوجل از ترکیه، به مدال نقره جهان دست یافت. ملاقاسمی اولین مدال آور کشتی ایران در المپیک نیز بود. وی در سال ۱۹۵۲ مدال برنز المپیک هلسینکی را از آن خود ساخت. ملاقاسمی از دهه ۱۳۴۰ شمسی به دوری کشتی روی آورد و به مدت دو دهه در مسابقات داخلی و بین المللی قضاوت کرد.

در میان تمامی کشتی گیران آزاد و فرنگی ایرانی که در مسابقه‌های متفاوت شرکت داشته اند، محمود ملاقاسمی ویژگی منحصر به فردی دارد. او هم در مسابقه‌های جهانی آزاد و هم در رقابت‌های فرنگی جهان شرکت داشته است! ملاقاسمی در سال ۱۳۰۸ در تهران به دنیا آمد. پدرش را در کودکی از دست داد و مجبور شد در آن سنین نان آور خانواده شود. ابتدا با دستفروشی مشغول به کار شد و چندی بعد پس از تهیه چرخ زیگزاگ دوزی به خیاطی پرداخت.
محمود ۱۶ ساله بود. یکی از دوستانش که در سبزه میدان بساط می‌کرد، دونه‌های پارچه‌ای برای او خرید. محمود بدون کفش و با همان دونه‌های تمرینات کشتی را زیر نظر آندره گوالوویچ در باشگاه نیرو و راستی آغاز کرد.

